

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Cdo/53/2014
Identifikačné číslo spisu: 3312203588
Dátum vydania rozhodnutia: 29.03.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Janka Cisárová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:3312203588.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne TECHNOL development, s.r.o., so sídlom v Prievidzi, Olympionikov 718, IČO: 36 720 453, zastúpenej JUDr. Vladimírom Štrbikom, advokátom, so sídlom v Prievidzi, Námestie Slobody 22, proti žalovanému Z. bývajúcemu v K., zastúpenému JUDr. Milanom Sobotom, advokátom, so sídlom v Nitrianskom Rudne, Hlavná 546, o zaplatenie 7 037,80 € s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 15 Cpr 1/2012, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 23. októbra 2013 sp. zn. 5 CoPr 1/2013, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovanému v lehote 3 dní náhradu trov dovolacieho konania vo výške 139,82 € k rukám alebo na účet JUDr. Milana Sobotu, advokáta, so sídlom v Nitrianskom Rudne, Hlavná 546.

Odôvodnenie

Okresný súd Prievidza (súd prvého stupňa) rozsudkom z 11. marca 2013 č. k. 15 Cpr 1/2012-214 zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala voči žalovanému zaplatenia 7 037,80 € s príslušenstvom titulom bezdôvodného obohatenia. Žalobkyni uložil povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania, a to trovy právneho zastúpenia vo výške 980,06 € k rukám jeho právneho zástupcu do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že v predmetnej veci bolo potrebné ako predbežnú otázku vyriešiť to, či medzi účastníkmi konania vznikol pracovný pomer na základe pracovnej zmluvy, pretože v prípade neexistencie takéhoto vzťahu, alebo neplatne uzavretej pracovnej zmluvy, by mohlo vzniknúť bezdôvodné obohatenie v zmysle § 222 ods. 2 Zákonníka práce, ktoré by bol žalovaný z titulu vyplatených súm povinný žalobkyni vydať za splnenia podmienok upravených v § 222 ods. 6 Zákonníka práce. Výkonaným dokazovaním mal za preukázané, že účastníci 4. februára 2010 podpísali pracovnú zmluvu, ktorú obsahovo pripravil jediný spoločník a konateľ žalobkyne F. X.. V konaní bolo nesporné, že žalobkyňa viedla pracovnoprávnu a mzdovú agendu žalovaného a tiež mu vyplácala v jednotlivých mesiacoch mzdu. I napriek tvrdeniu F., že žalovaný bez uvedenia dôvodu nenastúpil do práce, nebolo podľa názoru súdu možné nevidieť to, že žalovaný nebol zamestnávateľom riadne vyzvaný

na nástup do práce, nebolo odstúpené od pracovnej zmluvy v zmysle § 19 ods. 2 Zákonníka práce a neboli mu ani dávané absencie za neprítomnosť v práci. Potvrdením, že žalobkyňa si bola vedomá existencie pracovného pomeru, bola i skutočnosť, že doručila žalovanému výpoveď z pracovného pomeru. Nepristúpila však k okamžitému skončeniu pracovného pomeru, ktoré by v prípade pravdivosti tvrdení o „pracovnej morálke“ žalovaného bolo na mieste. Za tohto stavu súd prvého stupňa dospel k záveru, že v čase uzavretia pracovnej zmluvy mali účastníci vôľu uzavrieť takúto zmluvu a že medzi účastníkmi aj vznikol pracovný pomer na základe platne uzatvorenej pracovnej zmluvy. Pokiaľ išlo o prípadnú povinnosť žalovaného vrátiť vyplatené sumy, ktoré by bol prijal bez právneho dôvodu, a to skutočne vykonanej práce, súd zameral dokazovanie na okolnosť, či žalovaný vykonával prácu pre žalobkyňu, v akom rozsahu a za akých podmienok. Aj keď F. uviedol, že mal predstavu o tom, že žalovaný bude mať na starosti budovu šľachtiteľskej stanice v Bojniciach patriacu žalobkyňi, bude zabezpečovať jej údržbu a opravu, z vykonaného dokazovania bolo zrejmé, že takúto prácu od žalovaného nevyžadoval, ani ho nevyzval na výkon tejto práce. Toleroval však iné úkony žalovaného, ktoré smerovali k ponuke predaja iného majetku žalobkyne aj s cieľom vrátiť požičané peňažné prostriedky synovi žalovaného. Pokiaľ žalobkyňa ako zamestnávateľ daný stav tolerovala, po celú žalovanú dobu odmeňovala žalovaného mzdou, podľa názoru súdu nebolo možné v týchto okolnostiach vidieť nedobromyseľnosť na strane žalovaného ako zamestnanca, pretože nešlo o sumy omylom vyplatené alebo nesprávne určené a tieto žalovaný prijímal skutočne ako mzdu. Vzhľadom na uvedené závery súd prvého stupňa žalobu ako nedôvodnú zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Trenčíne (odvolací súd) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 23. októbra 2013 sp. zn. 5 CoPr 1/2013 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Žalobkyňi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov odvolacieho konania 245,15 € k rukám jeho právneho zástupcu do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Odvolací súd považoval rozsudok súdu prvého stupňa za vecne správny a v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. sa v celom rozsahu stotožnil aj s jeho odôvodnením. Pripomenul, že odvolacie námietky žalobkyne boli rozobraté už v rámci rozhodnutia súdu prvého stupňa, venoval sa im však aj osobitne vo svojom rozsudku. Uviedol, že Zákonník práce je osobitným právnym predpisom, ktorého použitie má prednosť pred ustanoveniami Občianskeho zákonníka, a preto pokiaľ Zákonník práce má osobitné ustanovenia o bezdôvodnom obohatení, nie je na mieste poukazovať na ustanovenia Občianskeho zákonníka týkajúce sa vydania bezdôvodného obohatenia. V prípade, že sa zamestnanec bezdôvodne obohatí na úkor zamestnávateľa musí obohatenie vydať podľa § 222 ods. 1 Zákonníka práce. Vrátenie neprávom vyplatených súm môže zamestnávateľ od zamestnanca požadovať, ak zamestnanec vedel alebo musel z okolností predpokladať, že ide o sumy nesprávne určené alebo omylom vyplatené a to v lehote 3 rokov od ich výplaty. Zdôraznil, že vedomosť zamestnanca o tom, že plnenie mu nepatrí alebo mu bolo poskytnuté omylom sa neprezumuje. Zamestnávateľ, ktorý sa domáha vrátenia plnenia musí preukázať a na ňom je teda dôkazné bremeno, či zamestnanec vedel alebo z okolností musel predpokladať, že mu vyplatená suma nepatrí. Mal za to, že súd prvého stupňa sa dôsledne zaoberal okolnosťami uzatvorenia pracovnoprávneho vzťahu medzi účastníkmi, okolnosťami ďalšieho výkonu práce žalovaného v prospech žalobkyne a správne v konečnom dôsledku dospel k záveru, že to bola práve žalobkyňa, ktorá neuniesla dôkazné bremeno a nepreukázala svoj nárok voči žalovanému na vydanie bezdôvodného obohatenia titulom vyplatenej mzdy. Bol toho názoru, že súd prvého stupňa správne z jednotlivých logických a skutkových súvislostí, z výpovedí svedkov ako aj širších vzťahov medzi žalobkyňou, žalovaným a ďalšími rodinnými príslušníkmi dospel k záveru, že medzi účastníkmi bol uzatvorený riadny pracovnoprávny vzťah, za ktorý žalobkyňa žalovanému vyplácala mzdu, odvádzala odvody a plnila si ďalšie povinnosti s tým, že v konečnom dôsledku s ním rozviazala pracovný pomer pre organizačné zmeny. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie. Navrhla napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Namietala, že jej v prejednávanej veci bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., tvrdiac, že rozhodnutia súdov oboch nižších stupňov sú zmätočné a nepreskúmateľné. V tejto spojitosti uviedla, že súd prvého stupňa odôvodnil zamietnutie žaloby dobromyseľnosťou zamestnanca a odvolací súd dobromyseľnosťou

podmieňoval možnosť byť v spore úspešný, čo si protirečí. Taktiež poukazovala na chyby v písaní v odôvodnení napadnutého rozsudku. Za odňatie možnosti konať pred súdom považovala aj to, že sudy nevykonali ňou navrhované dôkazy, ktorými sa malo preukázať, že žalovaný nemohol byť dobromyseľný pri preberaní plnej „mzdy“ za príslušné obdobie. Uvedené malo zároveň za následok to, že sudy nezistili náležité skutkový stav veci. Žalobkyňa napokon namietala aj nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Bola toho názoru, že pracovnoprávny vzťah vznikne len vtedy, ak dôjde k podpisu pracovnej zmluvy a pracovník následne nastúpi do práce podľa podmienok zmluvy. Žalovaný síce zmluvu podpísal, ale do práce nikdy nenastúpil, v dôsledku čoho sa na právne vzťahy účastníkov konania namiesto Občianskeho zákonníka nesprávne aplikoval Zákonník práce. Navyše, žalovaný pracovnú zmluvu podpísal bez reálneho zámeru pracovať pre žalobkyňu, a aj preto sa jednalo o neplatný právny úkon.

Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení navrhol dovolanie žalobkyne zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací [§ 10a ods. 1 O.s.p. (poznámka dovolacieho súdu: v ďalšom texte sa uvádza Občiansky súdny poriadok v znení pred 1. januárom 2015)] po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpená advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovoláním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. V zmysle ustanovenia § 238 ods. 1 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné aj proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. Dovolanie je tiež prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.).

Nakoľko je v prejednávanej veci dovoláním napadnutý rozsudok, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa (pričom vo svojom výroku prípustnosť dovolania nevyslovil), a nejde o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p., a v tejto veci nebolo dovolacím súdom vydané predchádzajúce rozhodnutie, je nepochybné, že prípustnosť dovolania žalobkyne z ustanovenia § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. vyvodiť nemožno.

So zreteľom na ustanovenie § 242 ods. 1 druhá veta O.s.p., ktoré ukladá dovolaciemu súdu povinnosť skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., dovolací súd sa neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa komplexne zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p., teda či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti byť účastníkom konania, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad absencie návrhu na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak v konaní došlo k niektorej z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie neprípustné (porovnaj napríklad R 117/1999, R 34/1995, a tiež rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 38/1998 a č.

23/1998). Osobitne ale treba zdôrazniť, že pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Vady uvedené v § 237 písm. a/ až e/ a g/ dovolateľka nenamietala a ich existenciu po preskúmaní obsahu spisu nezistil ani dovolací súd.

Vzhľadom na obsah dovolania, v ňom zvolenú argumentáciu a vytýkané nedostatky sa dovolací súd osobitne zameril na skúmanie, či v danom prípade nebola žalobkyni odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Pod odňatím možnosti pred súdom konať treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odňala možnosť pred ním konať a uplatňovať procesné práva, ktoré sú mu priznané za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a oprávnených záujmov, najmä právo predniesť (doplniť) svoje návrhy, vyjadriť sa k rozhodným skutočnostiam, k návrhom na dôkazy a k vykonaným dôkazom, právo označiť navrhované dôkazné prostriedky, právo so súhlasom predsedu senátu dávať v rámci výsluchu otázky účastníkom alebo svedkom a právo zhrnúť na záver pojednávania svoje návrhy, vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci.

V súvislosti s námietkou žalobkyne týkajúcou sa nepreskúmateľnosti rozsudkov oboch nižších súdov dovolací súd poukazuje na stanovisko občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 3. decembra 2015, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 2/2016 a ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“.

Právo účastníka (a povinnosť súdu) na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplýva z potreby transparentnosti služby spravodlivosti, ide o podstatnú náležitosť každého rozhodnutia súdu, považovanú za imanentnú súčasť práva na spravodlivý proces. Požiadavky na riadne odôvodnenie rozsudku súdu vo vnútroštátnych podmienkach Slovenskej republiky ustanovuje § 157 ods. 2 O.s.p., pričom v spojitosti s § 211 ods. 2 O.s.p. platí toto ustanovenie primerane aj pre odvolací súd. Uvedené zákonné ustanovenie je potrebné z hľadiska práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava“) vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru EŠLP (pozri napr. rozsudok Garcia Ruiz v. Španielsko z 21. januára 1999, § 26) tak, že rozhodnutie musí uviesť dostatočné dôvody na ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Judikatúra EŠLP teda nevyžaduje, aby na každý argument účastníka bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (napr. Georiadis v. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Rovnako Ústavný súd Slovenskej republiky opakovane pripomenul, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu a že takéto odôvodnenie musí obsahovať aj rozsudok odvolacieho súdu bez toho, aby zachádzal do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04, III. ÚS 95/06, III. ÚS 260/06, I. ÚS 241/07, I. ÚS 211/12).

V prejednávanej veci mal súd prvého stupňa vykonaným dokazovaním za preukázané, že účastníci konania uzavreli platnú pracovnú zmluvu, na základe ktorej medzi nimi vznikol pracovný pomer. Neprichádzalo preto do úvahy, aby žalobkyňa mala voči žalovanému nárok na vrátenie žalovanej sumy titulom bezdôvodného obohatenia získaného plnením z neplatného právneho úkonu v zmysle § 222 ods. 2 Zákonníka práce. Súd prvého stupňa taktiež skúmal, či v danom prípade nedošlo na strane žalovaného

k bezdôvodnému obohateniu prijatím plnenia bez právneho dôvodu, teda prijatím mzdy bez toho, aby pre žalobkyňu skutočne vykonával prácu. V súvislosti s nárokom zamestnávateľa vyplývajúceho z § 222 ods. 6 Zákonníka práce na vrátenie takto vyplatených súm uviedol, že zamestnanec je dobromyseľný vtedy, ak nevedel alebo nemohol z okolností predpokladať, že ide o sumy nesprávne určené alebo omylom vyplatené. Keďže z dokazovania vyplynulo, že žalovaný vykonával pre žalobkyňu prácu spočívajúcu v realizácii úkonov smerujúcich k ponuke predaja nehnuteľností, pričom žalobkyňa tento stav tolerovala a vyplácala mu mzdu, súd prvého stupňa dospel k záveru, že v týchto okolnostiach nebolo možné vidieť nedobromyseľnosť zamestnanca, pretože nešlo o sumy omylom vyplatené alebo nesprávne určené a žalovaný ich skutočne prijímal ako mzdu. Z uvedených dôvodov žalobu žalobkyne ako nedôvodnú zamietol. Odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny, pričom sa v celom rozsahu stotožnil aj s jeho odôvodnením (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.). Reagoval však aj na odvolacie námietky žalobkyne, s ktorými sa v odôvodnení svojho rozsudku postačujúco vysporiadal. Námietku žalobkyne vznesenú v súvislosti s nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia, že závery súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu si navzájom protirečia v otázke vplyvu dobromyseľnosti žalovaného na výsledok konania v predmetnej veci, nepovažoval dovolací súd za opodstatnenú. Oba súdy túto otázku posúdili zhodne, keď dospeli k záveru, že v konaní sa nepreukázala nedobromyseľnosť žalovaného pri preberaní peňažných súm od žalobkyne, v dôsledku čoho nebolo možné žalobe vyhovieť. Je pravdou, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že: „Ak sa v konaní nepreukáže, že zamestnanec bol dobromyseľný pri prijatí peňažného plnenia od zamestnávateľa, nemožno sa s úspechom vydania bezdôvodného obohatenia domáhať.“ Zo strany odvolacieho súdu sa však jednalo len o chybu v písaní, teda zrejmu nesprávnosť (správne malo byť uvedené „... zamestnanec nebol dobromyseľný ...“, prípadne „... zamestnanec bol nedobromyseľný ...“). Nasvedčujú tomu aj ďalšie časti odôvodnenia rozsudku, v ktorých odvolací súd uviedol, že vedomosť zamestnanca o tom, že plnenie mu nepatrí alebo mu bolo poskytnuté omylom (teda jeho nedobromyseľnosť) sa neprezumuje (nepredpokladá) a že dôkazné bremeno v tomto smere zaťažuje zamestnávateľa (porovnaj tretí odsek strany 7 a druhý odsek strany 8 rozsudku). Uvedenú chybu v písaní, rovnako ako ostatné, na ktoré žalobkyňa v dovolaní poukazovala, je možné opraviť postupom podľa § 164 O.s.p. Vychádzajúc z doposiaľ uvedeného dovolací súd konštatuje, že obsah spisu nedáva žiadny podklad pre to, aby sa v prejednávanej veci uplatnila druhá časť právnej vety vyššie spomínaného stanoviska, nakoľko právo žalobkyne na riadne odôvodnenie rozhodnutia porušené nebolo. Rozhodnutie odvolacieho súdu sa v žiadnom prípade nedá označiť za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, nakoľko odvolací súd sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Za vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľky.

Žalobkyňa videla odňatie možnosti konať pred súdom taktiež v tom, že súdy nevykonali ňou navrhované dôkazy, ktorými sa malo preukázať, že žalovaný nemohol byť dobromyseľný pri preberaní plnej „mzdy“ za príslušné obdobie.

Občiansky súdny poriadok ukladá účastníkom konania povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd ale rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (porovnaj § 120 ods. 1 druhú vetu O.s.p.), nie účastníkov konania. Najvyšší súd Slovenskej republiky už v uznesení z 26. marca 1992 sp. zn. 4 Cdo 6/92 (R 37/1993) vysvetlil, že prípadné nevykonanie určitého dôkazu môže mať za následok len neúplnosť skutkových zistení (vedúcich k vydaniu nesprávneho rozhodnutia), nezakladá však procesnú vadu v zmysle § 237 O.s.p.: „Nevykonanie dôkazov navrhnutých účastníkom nie je postupom, ktorým súd odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom“. Z uznesenia z 27. novembra 1997 sp. zn. Obdo V 56/98 (R 125/1999) vyplýva, že ak súd v priebehu konania nevykoná všetky dôkazy navrhované účastníkmi, resp. vykoná iné dôkazy na zistenie skutkového stavu, dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 237 písm. f/ O.s.p. nie je prípustné, lebo nemožno to považovať za odňatie možnosti konať pred súdom a za znemožnenie uplatnenia procesných práv, ktoré účastníci mohli uplatniť a boli v dôsledku nesprávneho postupu súdu z nich vylúčení.

Tvrdenie žalobkyne o neúplnosti vykonaného dokazovania je vo svojej podstate tvrdením, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; dovolateľka teda v skutočnosti uplatňuje dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. (čo napokon v tejto spojitosti v inej časti dovolania sama výslovne uvádza). Ide tu síce o relevantný dovolací dôvod, ale v tom zmysle, že ním možno odôvodniť dovolanie, ktoré je procesne prípustné, tento dôvod sám osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania uvedenej v § 237 O.s.p.). Rovnako to platí aj pre žalobkyňou namietané nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). I keby tvrdenia žalobkyne o existencii tzv. inej vady a nesprávneho právneho posúdenia veci boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), žalobkyňou vytýkané skutočnosti by mali za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladali by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p.

Dovolací súd napokon uvádza, že ani v prípade neúplnosti skutkových zistení alebo nesprávnosti skutkových záverov nejde o nedostatok, ktorý by bol v rozhodovacej praxi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky považovaný za dôvod zakladajúci procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (viď viaceré rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, napr. sp. zn. 2 Cdo 130/2011, 3 Cdo 248/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011 a 7 Cdo 38/2012).

Nakoľko prípustnosť dovolania v danom prípade nemožno vyvodiť z ustanovení § 238 O.s.p. a v dovolacom konaní nevyšlo najavo, že by konanie na súdoch nižších stupňov bolo postihnuté niektorou z väd uvedenou v § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobkyne podľa § 243b ods. 5 v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

V dovolacom konaní procesne úspešnému žalovanému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobkyňi, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalovaný požiadal o priznanie náhrady trov dovolacieho konania a požadovanú náhradu aj vyčísliť. Dovolací súd v zhode s doterajšou praxou vzal zreteľ k tomu, že právny zástupca žalovaného zastupoval tohto účastníka už v konaní pred oboma nižšími stupňami súdov. Žalovanému preto priznal náhradu trov dovolacieho konania iba za jeden úkon právnej služby advokáta, a to za vypracovanie vyjadrenia k dovolaniu z 12. februára 2014 [§ 13a ods. 1 písm. c/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“)]. Základnú sadzbu tarifnej odmeny advokáta dovolací súd určil podľa § 10 ods. 1 vyhlášky vo výške 237,34 €. Spolu s náhradou výdavkov za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné (§ 16 ods. 3 vyhlášky) vo výške 8,04 € tak žalovanému vznikol nárok na náhradu trov dovolacieho konania vo výške 245,38 €, dovolací súd mu však priznal len požadovaných 139,82 €.

Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.